

tage nogenstømmest Bøslutning i de communalet Sager, og han kan ikke udøve nogen forhindrende eller nogen skadelig Indflydelse ligeoverfor Borgerrepræsentationen, men han sidder kun som det vejledende og det oplysende Element i Communalbestyrelsen. Men hvorledes vil hans Stilling blive, dersom dette Lovforslag vedtages uforandret? Dersom han derefter vælges til Formand i Byraadet, ville de Følger indtræde, som jeg nys berørte; men, dersom han ikke vælges til Formand, vil han let komme til at sidde som et fjendeligt Element i Byraadet, der vil slaa sig til Oppositionen og formodentlig vil blive den valgte Formand meget ubehageligt. Det er derhos en meget betydelig Byrde, som man vil føre over paa Communerne ved saaledes at fritage Borgermesteren for at udføre de communalet Forretninger og derimod at lade disse over paa Borgerne. Følgen deraf vil blive, at vi nødvendigvis maae faae lønede Formænd for Borgerrepræsentationerne eller, som de jo nu skulle kaldes, Byraadene. Og hvilke Personer ville faa derhos blive disse lønede Formænd? Det vil ingenlunde blive de dygtigste Mænd blandt Borgerne, thi de dygtigste blandt Borgerne ville sædvanligvis savne den Tid, som vil være nødvendig til Udførelsen af de paa-gjældende Forretninger; de, der ville have Tid til at udføre disse Forretninger, ville sandeligt ikke eller idetmindste kun sjældent være de dygtigste. Det vil sædvanligvis blive en eller anden Jurist, en eller anden af de Sagførere, Commissionærer eller examinati juris, hvoraf der ikke er saa faa i Kjøbstæderne, som have nogen Tid tilovers, der ville blive Formænd i Byraadet, og disse Folk ville, for at vedblive at være Formænd, altid holde sig til dem, som de finde at være det stærkeste Parti i Byraadet. Jeg antager, som sagt, at det vil føre til den allernytteligste Stilling for Communerne, dersom man gennemfører de herhenhørende Bestemmelser i Lovforslaget. Jeg troer, at det vil medføre en langt mindre god Behandling af Sagerne end den, der nu finder Sted, og jeg troer ikke, at der derved vil vindes det Allermindste for Communerne Frihed. De Borgermestere, der ikke have nogen Interesse for eller ikke forstaae at opfylde

deres Pligter som Borgermestere, have allerede nu ingen Indflydelse, der paa nogen Maade kan genere Borgerrepræsentanterne; der vil altid, hvor der findes en saadan Borgermester, være Een eller Anden, der, om jeg saa maae sige, tager Magten i sin Haand og bestyrer Forretningerne, men benytter Borgermesteren til at udføre disse, o: benytter hans Contoir og benytter i det Hele taget den Assistance, som Borgermesteren lønner for at staae sig til Udførelsen af Forretningerne. Disse ville efter Lovforslaget kunne komme til at hvile haardt paa Borgerne. Jeg nærer det Haab, at det høie Thing noie vil overveie dette Punkt og vil tiltræde den høitærede Ministers Anskuelse om, at en Forandring paa dette Punkt af Lovforslaget vil være nødvendig.

Med Hensyn til Raadmændene kan jeg for en Deel henholde mig til, hvad der er sagt af den ærede første Taler (W. Petersen). Jeg har ved Behandlingen af de forskjellige communalet Lovforslag gennem en lang Række af Aar her i Rigsdagen bestandigt opkastet det Spørgsmaal: „hvad en borgerlig Raadmand egentlig er“, uden at jeg fik noget Svar paa dette Spørgsmaal. Efter at Loven af 23de Januar 1862 er udkommen, hvorved der er skeet en Fusion af Magistratens Behandling af Sagerne med Borgerrepræsentationens Behandling af dem, er det mig imidlertid fuldkomment klart, at den borgerlige Raadmand nu er et Intet, der forever fuldstændigt i Luften, og ikke har nogenstømmest Stilling. Man kan jo vel sige, at han hører med til Magistraten, men Magistraten, der nu behandler Sagerne i Fællesskab med det andet Led af Communalbestyrelsen, har jo ingen særskilt Forhandlingsret; Forholdet er jo ikke som i Kjøbenhavn, hvor Magistraten fremsætter sin Mening om Sagerne og Borgerrepræsentationen sin. Alting skeer jo i Kjøbstæderne i Fællesskab. I den By, hvor jeg hører hjemme, er der for Dieblirket ingen borgerlig Raadmand, men med den sidste borgerlige Raadmand, der var der, var jeg enig om, at hans Stilling var den ulykkeligste, som man kunde anvise noget Menneſte, fordi han aldeles ikke vidste, hvad han skulde gjøre. Den borgerlige Raadmand har nemlig kun tre Forretninger; den ene er, naar der engang imel-